

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนใน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทราเขต 1

Academic leadership of school administrators according to teachers' opinions
Schools under the jurisdiction of Chachoengsao Primary
Educational Service Area Office 1

วารานนท์ ฆะดาวงค์¹ จิตติยาภรณ์ เชาวรากุล² และ ภัทรพล มหาขันธุ์³
Waranon Padavong¹ Jitiyaporn Chaowarakul² and Pattarapon Maharkan³
ครู, โรงเรียนวัดบางสมศรี¹

Teacher, Wat Bang Samak School¹

อาจารย์ประจำสาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเกริก²

Ph.D Lecturer of Educational Administration, Kirk University²

อาจารย์ ประจำสาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา, วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ²

Ph.D. Educational Administration Innovation, Rattanakosin College of Innovation Management²

Received January 16, 2024; Revised March 12, 2024; Accepted April 25, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 จำแนกตาม เพศ อายุ และอำเภอ 3) เพื่อศึกษาแนวทางในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ได้แก่ ครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 356 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า ที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ครูที่มีเพศและปฏิบัติงานในอำเภอที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการ, ผู้บริหารสถานศึกษา, ครู, โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1

Abstract

The objectives of this research are 1) to study the level of academic leadership of school administrators according to the opinions of school teachers under the Chachoengsao Primary Educational Service Area Office 1 2) to compare the academic conditions of school administrators. According to the opinions of teachers of schools under the jurisdiction of the Chachoengsao Primary Educational Service Area Office, District 1, classified by gender, age, and district 3) to study guidelines for academic administration in schools under the jurisdiction of the Chachoengsao Primary Educational Service Area Office, District 1, sample groups That includes There are 356 school teachers under the Chachoengsao Primary Educational Service Area Office, Area 1, academic year 2022. The tools used are questionnaires. Statistics used are frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and one-way analysis of variance.

The research results found that The academic leadership of educational institution administrators according to the opinions of teachers of schools under the Chachoengsao Primary Educational Service Area Office, Area 1, overall, is at the highest level. And the results of the hypothesis test found that teachers of different genders and working in different districts Have an opinion on Academic leadership of educational institution administrators Overall and each aspect were different with statistical significance at the 0.05 level. For teachers of different ages Have opinions on the academic leadership of educational institution administrators Overall and each aspect are not different.

Keywords: Academic Leadership, School Administrators, Teachers, Schools under the Chachoengsao Primary Educational Service Area Office 1

บทนำ

ความก้าวหน้าของโลกยุคใหม่นั้น ทำให้เกิดกระแสความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วไปทั่วโลก ทุกประเทศต่างให้ความสำคัญกับการพัฒนาประเทศของตนในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้ประเทศสามารถเติบโตได้อย่างมั่นคง ทัดเทียมกับนานาประเทศ การพัฒนาประชากรซึ่งถือเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของประเทศ โดยผ่านการพัฒนาการศึกษาตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาคนในทุกมิติและทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา มีแนวทางเพื่อ ปรับบทบาทครูให้เป็นครูยุคใหม่ เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับ และสร้างระบบการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2560 - 2579 มีกรอบทิศทางการจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ได้รายงานผลข้อมูลผลการทดสอบวัดความสามารถพื้นฐานของนักเรียนระดับชาติ คะแนนเฉลี่ยของผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติ (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2565 ต่ำกว่าปีการศึกษา 2564 จำนวน 2 วิชา ได้แก่ อังกฤษ วิทยาศาสตร์ และคะแนนสอบ (National Test : NT) ปีการศึกษา 2565 ความสามารถด้านคณิตศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 41.44 อยู่ในระดับพอใช้ และเมื่อ พิจารณารายมาตรฐาน 5 มาตรฐาน พบว่าอยู่ในระดับ ดี 1 มาตรฐาน และระดับพอใช้ 4 มาตรฐาน ความสามารถด้านภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 46.95 อยู่ในระดับพอใช้ และเมื่อพิจารณา รายมาตรฐาน 5 มาตรฐาน พบว่าอยู่ในระดับ ดี 1 มาตรฐาน และระดับพอใช้ 4 มาตรฐาน ความสามารถรวมทั้ง 2 ด้าน มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 44.20 อยู่ในระดับ พอใช้ และเมื่อพิจารณา รายมาตรฐาน 10 มาตรฐาน พบว่า

อยู่ในระดับ ดี 2 มาตรฐาน และระดับพอใช้ 8 มาตรฐาน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1, 2566) การประเมิน PISA ยังพบว่า ร้อยละ 74 อ่านภาษาไทยไม่ออก ตีความ และวิเคราะห์ความหมายไม่ถูกต้อง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงคุณภาพด้าน วิชาการที่ถดถอยลง และองค์ความรู้ที่มีอยู่ในระบบการศึกษาไทยต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งหมายถึง ระบบการถ่ายทอดความรู้ความดีของคุณภาพของระบบสนับสนุนการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น การใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ เป็นต้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีความสำคัญต่อผู้บริหารสถานศึกษา จึงเห็นความสำคัญและสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สำหรับใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการทั้งหน่วยงานสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้วางแผนพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีศักยภาพในการบริหารงานวิชาการซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้มีคุณลักษณะตามจุดหมายของหลักสูตร ยกระดับมาตรฐานทางวิชาการให้ก้าวหน้าได้อย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 จำแนกตาม เพศ อายุ อำเภอ
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ผู้บริหารสถานศึกษาได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 สามารถใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับได้สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา
2. ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลของแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ให้ทำงานมีประสิทธิภาพต่อไป
3. ผู้บริหารสถานศึกษาได้ทราบข้อมูลจุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนาของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1

ขอบเขตของงานวิจัย

การวิจัยเรื่องภาวะภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 มีขอบเขตของการวิจัยดังนี้

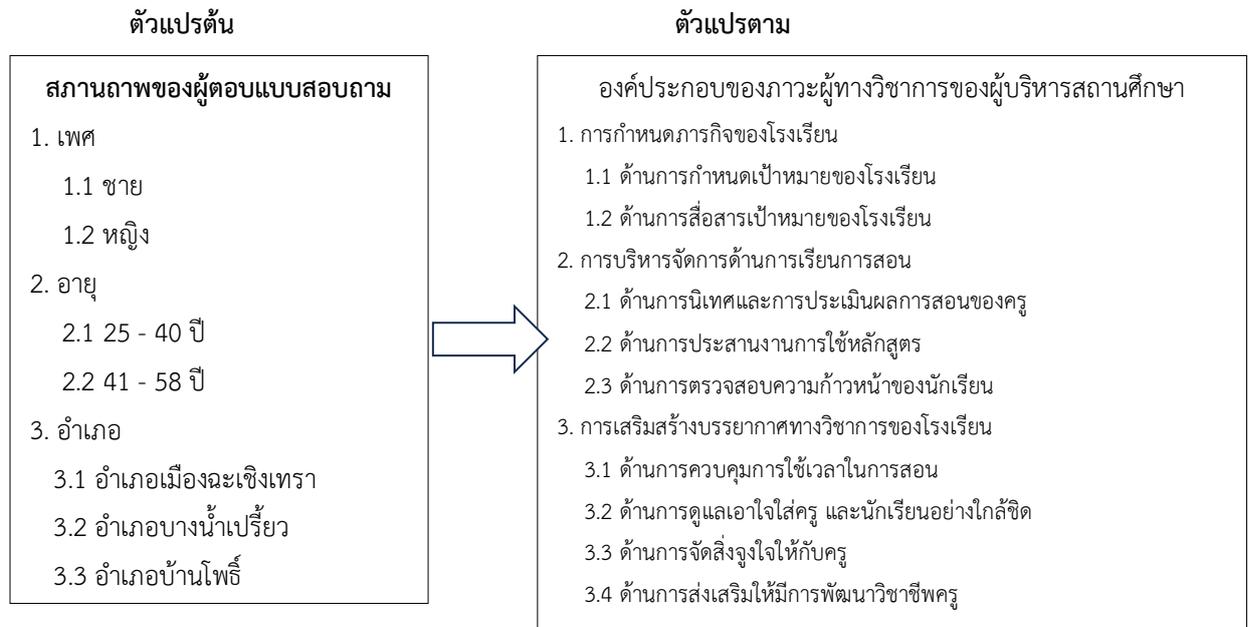
ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 จำนวน 138 โรงเรียน ประจำปีการศึกษา 2566 จำนวน 1,546 คน

ขอบเขตด้านกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัย คือ ครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2566 จาก 103 โรงเรียน ประจำปีการศึกษา 2566 โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจ

ซี และ มอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) จำนวน 310 คน จากนั้นนำไปสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) และทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับฉลาก



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยได้ สร้างและพัฒนาขึ้น จากการศึกษาเอกสารทางวิชาการ และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะทำการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วย เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน และอำเภอ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารแนวความคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ตามที่กำหนดในกรอบและแนวความคิดในการวิจัยเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ซึ่งแบบสอบถามจะแบ่งเป็น 2 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

2.1 แบบสอบถามสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน และอำเภอ มีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

2.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1

3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ แล้วนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่านเพื่อทำการตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ ใช้วิธีหาค่า Index of item objective congruency (IOC)

5. นำแบบสอบถามที่ได้รับนำกลับมาปรับปรุงแก้ไขจนมีความสมบูรณ์ และมีความเหมาะสมนำไปทดลองใช้ (Try - Out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คนโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1990) โดยมีเกณฑ์กำหนดตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.98

6. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การค้นคว้าจากหนังสือ รายงานการศึกษา วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย และเอกสารที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการเขียนวิจัย

2. ขอหนังสือแนะนำตัวจากคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวัตกรรมการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำมหาวิทยาลัยเซนต์จอร์จ สังกัดผู้อำนวยการโรงเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 เพื่อขออนุญาต แจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถาม

3. นำหนังสือแนะนำตัวและแบบสอบถาม พร้อมหนังสือขออนุญาตจากผู้อำนวยการ โรงเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 โดยให้เวลากลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม 1 สัปดาห์

4. เมื่อได้รับแบบสอบถามแล้ว นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 100

5. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การจัดกระทำข้อมูล

1.1 นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม

1.2 กำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนนแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert's Scale)

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การคำนวณแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

2.2 วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ตามความคิดเห็นของครู โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Sd) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

2.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

เปรียบเทียบ อายุ และอำเภอวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่า ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Anova) กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นำไปทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ

3. การวิเคราะห์ข้อมูลจาก บทสัมภาษณ์ และข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาด้านข้อมูลทั่วไป พบว่า เพศชาย 186 คน เพศหญิง 170 คน ช่วงอายุ 25-40 จำนวน 189 คน ช่วงอายุ 41-58 จำนวน 167 คน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ได้แก่ เพศชาย มีอายุระหว่าง 25-40 ปี และอาศัยอยู่ในอำเภอบางน้ำเปรี้ยว

2. ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ตามองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

| องค์ประกอบ | \bar{X} | s.d. | แปลผล |
|---|-------------|-------------|------------------|
| 1. การกำหนดภารกิจของโรงเรียน | 4.64 | 0.64 | มากที่สุด |
| 2. การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน | 4.64 | 0.64 | มากที่สุด |
| 3. การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน | 4.66 | 0.61 | มากที่สุด |
| รวม | 4.64 | 0.63 | มากที่สุด |

องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ในภาพรวมรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อขององค์ประกอบ พบว่า การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน รองลงมาคือ การกำหนดภารกิจของโรงเรียน

องค์ประกอบที่ 1 การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน พบว่า อันดับแรกได้แก่ ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู ด้านการจัดสิ่งจูงใจให้กับครู ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน ด้านการดูแลเอาใจใส่ครู และนักเรียนอย่างใกล้ชิด

องค์ประกอบที่ 2 การกำหนดภารกิจของโรงเรียน พบว่า อันดับแรกได้แก่ ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน

องค์ประกอบที่ 3 การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน พบว่า อันดับแรกได้แก่ ด้านการประสานงานการใช้หลักสูตร ด้านการนิเทศและการประเมินผลการสอนของครู ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 รายด้าน 11 ด้าน

| ภาวะผู้นำทางวิชาการ | \bar{X} | S.D. | แปลผล |
|---|-------------|-------------|------------------|
| 1. ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน | 4.63 | 0.67 | มากที่สุด |
| 2. ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน | 4.66 | 0.65 | มากที่สุด |
| 3. ด้านการนิเทศและการประเมินผลการสอนของครู | 4.64 | 0.68 | มากที่สุด |
| 4. ด้านการประสานงานการใช้หลักสูตร | 4.66 | 0.65 | มากที่สุด |
| 5. ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน | 4.64 | 0.66 | มากที่สุด |
| ภาวะผู้นำทางวิชาการ | \bar{X} | S.D. | แปลผล |
| 6. ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน | 4.66 | 0.62 | มากที่สุด |
| 7. ด้านการดูแลเอาใจใส่ครู และนักเรียนอย่างใกล้ชิด | 4.65 | 0.66 | มากที่สุด |
| 8. ด้านการจัดสิ่งจูงใจให้กับครู | 4.66 | 0.64 | มากที่สุด |
| 9. ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู | 4.67 | 0.63 | มากที่สุด |
| 10. ด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ | 4.68 | 0.63 | มากที่สุด |
| 11. ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ | 4.67 | 0.64 | มากที่สุด |
| รวม | 4.65 | 0.64 | มากที่สุด |

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน อันดับได้แก่ ด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน ด้านการประสานงานการใช้หลักสูตร ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน ด้านการจัดสิ่งจูงใจให้กับครู ด้านการดูแลเอาใจใส่ครู และนักเรียนอย่างใกล้ชิด ด้านการนิเทศและการประเมินผลการสอนของครู ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน และด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน

1) ด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ อันดับแรก ได้แก่ มีการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานด้านวิชาการเพื่อจัดทำและพัฒนา เกณฑ์มาตรฐานด้านการเรียนของนักเรียน มีการประกาศเกณฑ์ต่าง ๆ ทางด้านวิชาการให้นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรได้รับการฝึกอบรมตามโครงการพัฒนามาตรฐานด้านวิชาการ และลำดับสุดท้ายมีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานด้านการเรียนรู้ของนักเรียนในแต่ละระดับชั้น

2) ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ พบว่า อันดับแรกได้แก่ ส่งเสริมและสนับสนุนประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง นักเรียนทราบถึงพัฒนาการด้านการเรียนของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และส่งเสริมและสนับสนุนให้ปรับปรุงสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนอยู่เสมอ รองลงมาคือส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ของนักเรียน และส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดนิทรรศการแสดงผลงานดีเด่นของนักเรียนตามโอกาสต่าง ๆ อยู่เสมอ

3) ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู พบว่า อันดับแรก ได้แก่ ส่งเสริมให้ประชาสัมพันธ์บทความที่เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ รองลงมาคือส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาศักยภาพ และสอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียน ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูนำทักษะต่าง ๆ ที่ได้จากการฝึกอบรมมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนและเผยแพร่ผลงานวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาวิชาชีพ

4) ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน พบว่า อันดับได้แก่ ประชุมจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อให้ครูทำความเข้าใจ และนำไปปฏิบัติ ประชาสัมพันธ์เป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนให้ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องทราบโดยใช้ช่องทางที่หลากหลาย ประชุมเพื่อชี้แจงเป้าหมายและแนวทางของโรงเรียนต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และลำดับสุดท้าย ประชุมชี้แจงการกำหนดเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียนให้ครู นักเรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

5) ด้านการประสานงานการใช้หลักสูตร พบว่า อันดับแรกได้แก่ ส่งเสริมให้ผู้รับผิดชอบประสานงานด้านหลักสูตรของแต่ละระดับชั้นไว้อย่างชัดเจน ส่งเสริมให้ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรโดยใช้ข้อมูลจากรายงานผลการเรียนของนักเรียน และส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมการประชุม อบรม และสัมมนา เกี่ยวกับหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ และลำดับสุดท้ายส่งเสริมให้มีการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการและรูปแบบที่เหมาะสม สอดคล้องกับหลักสูตร

6) ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน พบว่า อันดับแรกได้แก่ ส่งเสริมให้ครูใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพสูงสุดต่อนักเรียน ส่งเสริมให้มีการรายงานข้อมูลการเรียนของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะ รองลงมา คือ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมสอนซ่อมนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ โดยไม่กระทบเวลาการเรียนการสอน และลำดับสุดท้ายส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษโดยไม่กระทบต่อ เวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

7) ด้านการจัดสิ่งจูงใจให้กับครู พบว่า อันดับแรกได้แก่ การส่งเสริมและสนับสนุนครูที่มีความสามารถพิเศษให้มีความก้าวหน้าด้านวิชาชีพ รองลงมาคือมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้ครูมีห้องทำงาน อุปกรณ์ เครื่องมือรวมถึงสภาพแวดล้อมที่สะดวกสบายเอื้อต่อการปฏิบัติงาน มีการยกย่องเชิดชูเกียรติคุณของครูที่ปฏิบัติงานดีเด่นด้วย วิธีการต่าง ๆ และลำดับสุดท้ายมีการส่งเสริมให้ครูได้ใช้ความรู้ความสามารถและทักษะของตนอย่างเต็มศักยภาพ

8) ด้านการดูแลเอาใจใส่ครู และนักเรียนอย่างใกล้ชิด พบว่า อันดับแรกได้แก่ มีการจัดครูสอนแทนหรือให้ช่วยดูแลชั้นเรียนในกรณีที่ครูประจำชั้น/ประจำวิชาไม่มาทำการสอน รองลงมาคือ มีการพบปะกับครูและนักเรียนแบบเป็นกันเองอย่าง

สม่ำเสมอ มีการตรวจเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อจะได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครูและนักเรียนเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นปัญหาต่าง ๆ และมีการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมในลักษณะ ต่าง ๆ ที่เป็นการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความสามารถของนักเรียน

9) ด้านการนิเทศและการประเมินผลการสอนของครู พบว่า อันดับแรก ได้แก่ ดำเนินการช่วยเหลือครูโดยการให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รองลงมา คือ ดำเนินการให้ครูแลกเปลี่ยนนิเทศการสอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามสายชั้นการสอน ดำเนินการนิเทศและการประเมินผลการสอนของครูอย่างเป็นระบบ และลำดับสุดท้ายดำเนินการสังเกตการสอนของครูโดยไม่มีการแจ้งให้ทราบล่วงหน้า เพื่อสังเกตการสอนตามสภาพที่เป็นจริง

10) ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน พบว่า อันดับแรก ได้แก่ ส่งเสริมให้นำผลการทดสอบมาใช้ในการประเมิน ความก้าวหน้าตามเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน ส่งเสริมให้ประชุมชี้แจงแจ้งความก้าวหน้าด้านการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ ส่งเสริมให้ใช้ผลการทดสอบเพื่อจัดโครงการสอนซ่อมเสริมให้เหมาะสมและสอดคล้องกับศักยภาพนักเรียน และลำดับสุดท้ายส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการวิเคราะห์แบบทดสอบ

11) ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน พบว่า อันดับแรก ได้แก่ มีกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน และปฏิบัติได้ รองลงมา คือ มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของครูในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน มีการให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายทางวิชาการ และลำดับสุดท้ายมีการวางแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ

ผลการทดสอบสมมติฐานภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1

สมมติฐานที่ 1 ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 แตกต่างกัน พบว่า ในภาพรวมขององค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 จำแนกตามเพศ มีความแตกต่างกัน

รายด้าน ครูโรงเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ครูที่มีกลุ่มอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 แตกต่างกันพบว่า ไม่แตกต่างกัน

รายด้าน ครูที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 ครูที่ทำงานในอำเภอต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 แตกต่างกัน พบว่า

อำเภอเมืองฉะเชิงเทรามีด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ 3 อันดับแรก คือ ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ ด้านการดูแลเอาใจใส่ครู และนักเรียนอย่างใกล้ชิด ด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ

อำเภอบางน้ำเปรี้ยว มีด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ 3 อันดับแรก คือ ด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ ด้านการประสานงานการใช้หลักสูตร ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน

อำเภอบ้านโพธิ์มีด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ 3 อันดับแรก คือ ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน ด้านการประสานงานการใช้หลักสูตร ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน มี

อำเภอบางปะกง มีด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ 3 อันดับแรก คือ ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู ด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ ด้านการจัดสิ่งจูงใจให้กับ

อภิปรายผลการศึกษา

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1

ผลการวิจัยที่พบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ในภาพรวมรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พบว่า องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการภายในโรงเรียน

ผลการวิจัยที่พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 รายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ ด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 จำแนกตาม เพศ อายุ และอำเภอ

1. จากผลวิจัย พบว่า ครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ครูที่มีเพศชาย มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 แตกต่างจากครูที่มีเพศหญิง ในทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

2. จากผลวิจัย พบว่า ครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ที่มีอายุแตกต่างกันตามกลุ่มอายุ มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 11 ด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

3. จากการวิจัยพบว่า เมื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 พบว่า อำเภอบ้านโพธิ์ เป็นอำเภอที่มีเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในทุกด้านและเมื่อเปรียบเทียบทำการวิเคราะห์ด้วยสถิติ อำเภอบ้านโพธิ์ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. พัฒนาด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน มีแนวทางปฏิบัติคือ ผู้บริหารโรงเรียนควรกำหนดเป้าหมายและยุทธศาสตร์ของโรงเรียนอย่างชัดเจนเพื่อเป็นหลักสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน และคุณภาพการศึกษาไทยในอนาคต ประกอบกับมีนโยบายให้ปฏิรูปการศึกษาให้ทันสมัยและใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการจัดการเรียนการสอน

2. พัฒนาด้านการนิเทศและการประเมินผลการสอนของครู มีแนวทางปฏิบัติคือ ให้ผู้บริหารโรงเรียนซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการนิเทศภายในโรงเรียนโดยตรง ศึกษา ทำความเข้าใจขั้นตอนในการนิเทศและการประเมินผลการสอนของครู เพื่อนำสู่การปฏิบัติอย่างจริงจังและ ต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครูซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของผู้เรียน

3. แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ในอำเภอบ้านโพธิ์ มีแนวทางปฏิบัติคือ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องใส่ใจด้านการบริหารงานวิชาการ สนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพทักษะงานต่าง ๆ ที่สำคัญในโรงเรียนให้ครู

4. แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ของครูผู้ชาย แนวทางปฏิบัติคือ ผู้บริหารต้องเข้าใจว่า ผู้ร่วมงานแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งทางด้าน สติปัญญา ความสามารถ ความถนัด และความต้องการที่ไม่เหมือนกันจึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารจะนำเอาเทคนิค วิธีการ และกระบวนการที่เหมาะสมมาใช้เพื่อให้ครูแต่ละคนที่มีความรู้ความสามารถที่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในช่วงที่มีการระบาดของโรคติดต่อ

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พุทธศักราช 2562.

กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

บุญพา พรหมณะ. (2559). ภาวะผู้นำทางวิชาการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10) กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาสน.

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2566). จาก www.moe.go.th/360policy-and-focus-moe-2023/ สืบค้นเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2567

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2566). จาก www.obec.go.th/about/ นโยบายสพฐ-ปีงบประมาณ -พ-ศ-2566. สืบค้นเมื่อ 21 กันยายน 2566

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1. (2565). รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET). จาก <http://www.ccs1.go.th/documentFile/1691468306.pdf> สืบค้นเมื่อ 21 กันยายน 2566